

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

AB „Energijos skirstymo operatorius“ Vilniaus rajono savivaldybės administracijai Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Vilniaus departamentui Vilniaus apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybai Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus skyriui	2017-12- 05 į 2017-11-20	Nr. (28.7)-A4- 12544 Nr. 20110-2187
--	------------------------------------	---

Kopija
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos
Vilniaus regiono aplinkos apsaugos
departamentui

ATRANKOS IŠVADA DĖL DUJOTIEKIO SUJUNGIANT PAGIRIŲ K. IR VALČIŪNŲ K. VILNIAUS R. SAV. ĮRENGIMO, POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Informaciją pateikė

AB „Energijos skirstymo operatorius“, Aguonų g. 24, Vilnius, tel.: 8 52777524, faks.: 8 5277 7514, kontaktinis asmuo – Vita Šiaulienė, el. p. vita.siauliene@eso.lt.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas

AB „Energijos skirstymo operatorius“, Aguonų g. 24, Vilnius, tel.: 8 52777524, faks.: 8 5277 7514, el. p. info@eso.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas

Dujų skirstymo sistemos saugumo ir patikimumo didinimo, pastatant skirstomąjį vidutinio slėgio dujotiekį, sujungiant Pagirių k. Vilniaus r. sav. ir Valčiūnų k. Vilniaus r. sav. esančias gamtinių dujų sistemas, įrengiant išmaniuosius elementus.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta

Trasa nuo Šiltnamių g. Pagirių k. Pagirių sen. Vilniaus r. sav. per Melekonių k., Pagirių sen. iki Draugystės g. Valčiūnų k. Juodšilių sen. Vilniaus r. sav.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) – dujų skirstymo sistemos saugumo ir patikimumo didinimo, pastatant skirstomąjį vidutinio slėgio dujotiekį, sujungiant Pagirių k. ir Valčiūnų k. Vilniaus r. sav. esančias gamtinių dujų sistemas, įrengiant išmaniuosius elementus. Atranka dėl PŪV poveikio aplinkai vertinimo atliekama, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo, 10.15 punktu „Dujų tiekimo vamzdžių tiesimas (kai vamzdžio skersmuo – mažiau kaip 800 mm, o ilgis – mažiau kaip 40 km, bet daugiau kaip 5 km)“.

Šiuo metu PŪV zonoje yra dujofikuota gyvenvietė Pagirių k., Pagirių sen., Vilniaus r. sav. Planuojama skirstomojo dujotiekio trasą Pagirių k. Pagirių sen., Vilniaus r. sav. tiesi šalia anksčiau pastatyto dujotiekio Šiltnamių g., Liepų g., Kaštonų g. Gyvenamieji namai nuo planuojamo skirstomojo dujotiekio nutolę ne arčiau kaip 30 m. Vidutinio slėgio dujotiekio trasa apeina Melekonių k., Pagirių sen, Vilniaus r. sav. apgyvendintą teritoriją. Šioje teritorijoje gyvenamieji namai nuo planuojamo dujotiekio nutolę ne arčiau kaip 10 m. Valčiūnų k. Pagirių sen, Vilniaus r. sav. gyvenamieji namai nuo planuojamo dujotiekio nutolę ne arčiau kaip 40 m. Planuojamas statyti

vidutinio slėgio dujotiekio tinklas statomas retai gyvenamojoje teritorijoje, vyrauja žemės ūkio paskirties žemės sklypai. Vidutinio slėgio skirstomojo dujotiekio planuojama trasa praeina per valstybinę žemę bei suformuotus žemės sklypus. Dujotiekio tiesimui, miško žemė (apie 0,4 ha) bus paversta kitomis naudmenomis (inžinerinei infrastruktūrai), vadovaujantis LR Miškų įstatymo reikalavimais. Teritorija, kurioje PŪV, nepatenka į vandenviečių sanitarinės apsaugos zoną. Artimiausios nekilnojamojo turto vertybės: Vaidotų piliakalnis nuo PŪV nutolęs apie 1,3 km. šiaurės kryptimi; Keturiasdešimt Totorių kaimo totorių senųjų kapinių dalis nuo PŪV nutolusi apie 1,6 km. pietvakarių kryptimi; Prūdiškių buvusios dvaro sodybos fragmentai nuo planuojamos ūkinės veiklos nutolę apie 1,3 km. rytų kryptimi. Teritorija, kurioje planuojama atlikti skirstomojo dujotiekio statybą, į jautrias aplinkos apsaugos požiūriu teritorijas – vandens pakrančių zonas, potvynių zonas, karstinį regioną – nepatenka. Nauji statiniai, giluminiai gręžiniai nagrinėjamoje teritorijoje nenumatomi. Pagal Specialiąsias žemės ir miško naudojimo sąlygas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ reikalavimus, PŪV nustatyta apsaugos zona, kurią sudaro žemės juosta išilgai vamzdynų tramos, kurios plotis – po 2 metrus abipus vamzdyno ašies.

Siekiant užtikrinti nepertraukiamą ir patikimą gamtinių dujų skirstymą vartotojams bei maksimaliai išvengti dujų nutraukimų vartotojams, skirstymo sistemų avarijų, sutrikimų, rekonstravimo ir remonto atvejais, vykdomas skirstymo sistemų (skirstomųjų dujotiekių) sužiedinimas. Planuojama nauja inžinerinė infrastruktūra: inžineriniai tinklai - gamtinių dujų skirstomieji dujotiekio tinklai, pastatant 7 km skirstomojo dujotiekio, kurio skersmuo bus D 225 mm. Statomas dujotiekis bus sujungtas su anksčiau pastatyta dujų skirstymo sistema: Šiltnamių g. Pagirių k. esantis vidutinio slėgio plieninis dujotiekis, skersmuo D 300 mm ir Draugystės g. Valčiūnų k. esančiu vidutinio slėgio plieniniu dujotiekiu, skersmuo D 100 mm. Sujungus nurodytus dujotiekius bus sudaryta dujotiekio žiedinė sistema, kuri užtikrins nepertraukiamą ir patikimą gamtinių dujų skirstymą vartotojams, bei galimų avarijų, sutrikimų ir kitų įvykių (gedimų) atveju sužiedintoje skirstymo sistemoje vartotojams bus užtikrintas dujų skirstymas, vartotojui nereikės atlikti dujų paleidimo darbų, bus išvengta dujų išleidimo į orą. Dujotiekis bus klojamas didelio tankio polietileningais vamzdžiais, D 225 mm, dujų slėgis tinkle – 5 bar, dujotiekis bus klojamas vidutiniškai 0,8÷1,4 m gylyje. Bus naudojamas betrašėjis vamzdynų tiesimas horizontaliu kryptiniu gręžimo metodu, visiškai nekasant grunto, inžinerines komunikacijas, dideliais atstumais, sudėtinguose gruntuose ir sunkiai prieinamose vietose (po keliais, pastatais, medžiais, upėmis ir t.t.). Mechanizmas po žeme gręžimo būdu padaro reikiamo diametro tunelį ir įtraukia naujus atitinkamo dydžio vamzdžius. Gręžimo metu reguliuojamas gręžimo gylis ir kryptis. Kertant geležinkelio kelius Valčiūnų k. dujotiekis bus tiesiamas su metaliniais apsauginiais dėklais, naudojant betranšėję vamzdynų tiesimo technologiją – horizontaliu kryptiniu gręžimo metodu. Dujotiekis sankirtoje su geležinkeliu nuo apsauginio dėklo viršaus iki geležinkelio bėgio bus įgilinimas 3,0 m. Povandeninė perėja per Vokės upę ties Baltosios Vokės keliu (tarp Melekonių k. ir Valčiūnų k.) bus įrengiama naudojant horizontalų kryptinį gręžimo metodą. Sankirtoje su upe gręžinio įgilinimas bus ne mažesnis kaip 3 m žemiau upės dugno giliausios vietos ir 2 m giliau netekančio vandens telkinio dugno ar kitokių kliūčių. Dujotiekio sankirtoms su keliais bus naudojamos betranšėjos vamzdynų tiesimo technologijos – horizontalus kryptinis gręžimo metodas. Išskirtiniais atvejais, kai nebus galimybės įrengti dujotiekio sankirtos su keliu taikant betranšėję vamzdynų tiesimo technologiją – horizontalaus kryptinio gręžimo metodo, sankirta bus įrengiama atviroje tranšėjoje. Atvirose tranšėjose dujotiekis bus montuojamas teritorijose su natūraliu žemės paviršiumi ir žvyruotu keliu. Dujotiekis bus montuojamas išlaikant normatyvinius atstumus nuo esamų inžinerinių komunikacijų: dujotiekio vamzdžio tiesimo gylis turi būti ne mažesnis kaip 0,8 m iki dujotiekio ar apsauginio dėklo viršaus. Didžiausias įgilinimas turi būti ne daugiau kaip 2,0 m iki vamzdžio viršaus. Išimtiniais atvejais (pvz., prasilenkiant (kertant) esamą šilumos tiekimo trasą, kai dujotiekis klojamas žemiau tramos) dujotiekio įgilinimas gali būti didesnis. Naujai statomame skirstomajame dujotiekyje bus įrengti 2 gamtinių dujų slėgio parametrus vamzdyne nuskaitantys dujų slėgio davikliai dujotiekio prijungimo vietose, kurių paskirtis nuotoliniu būdu perduoti dujų slėgio parametrus, kurie skirti skirstymo sistemos veikimo analizei ir vertinimui. Dujų srauto uždarymui numatoma įrengti 2 uždarymo įtaisus – požemines sklendes su valdymo įtaisais apsauginiame gaubte dujotiekio prijungimo vietose.

Skirstomojo dujotiekio statybos metu nukastas viršutinis dirvožemio derlingas sluoksnis, šaknys, augmenija vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. rugpjūčio 14 d. nutarimu Nr. 1116 „Dėl pažeistos žemės rekultivavimo ir derlingojo dirvožemio sluoksnio išsaugojimo“ reikalavimais bus sandėliuojamas iš anksto numatytose vietose ir pasibaigus statybos darbams panaudojamas teritorijos sutvarkymui. Prieš pradėdant skirstomojo dujotiekio statybos darbus, visi išsaugojami medžiai, patenkantys į dujotiekio vamzdynų apsaugos zoną, bus aptverti tvoromis.

Statybos metu statybos teritorijoje susidarys laikinai nedidelis nepavojingų statybos atliekų kiekis. Statybvietėje susidarę statybinės atliekos bus tvarkomos vadovaujantis Statybinių atliekų tvarkymo taisyklių reikalavimais. Komunalinės atliekos, pakuotės ir antrinės žaliavos statybos metu bus rūšiuojamos ir tvarkomos nustatyta tvarka, vadovaujantis Atliekų tvarkymo taisyklių reikalavimais. Dujotiekio eksploatacijos metu atliekų nesusidarys.

PŪV metu vandens išteklių nebus naudojami, tarša nuotekomis nenumatoma. Skirstomojo dujotiekio vamzdynai bus išbandomi pneumatiniu bandymu su prapūtimu. Pneumatinis bandymas atliekamas suspaustu oru arba inertinėmis dujomis.

Skirstomojo dujotiekio klojimo darbų metu oro kokybei įtakos gali turėti tik veikiantys mechanizmai ir atvažiuojantis transportas, tačiau jų įtaka bus lokali, epizodinė ir reikšmingo poveikio aplinkos orui neturės. Eksploatacijos metu PŪV stacionarių taršos šaltinių nenumatoma.

Dujotiekio tiesimo metu galimas tik nepastovus ir trumpalaikis triukšmo ir vibracijos padidėjimas dėl naudojamos statybos technikos, autotransporto ir vykdomų žemės darbų, tačiau jis neviršys higienos normose HN33:2011 nustatytų ribinių verčių, taikomų gyvenamajai aplinkai. Statybos darbus numatoma vykdyti tik darbo dienomis ir tik darbo valandomis.

Skirstomojo dujotiekio statybos metu gaisrų ar kitų ekstremalių situacijų tikimybė bus minimali. Galimų avarijų ir gaisrų priežastys galimos dėl žmogiškojo ir technologinio faktoriaus. Jų tikimybė nėra didelė. Saugaus darbo užtikrinimui bus laikomasi technologinio reglamento normų ir įrengimų eksploataavimo instrukcijos, darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų reikalavimų, kaip tai yra numatyta Lietuvoje galiojančiose statybos normose, statybos techniniuose reglamentuose ir kt. teisės aktuose. Darbų saugos ir kitų atsakingų darbuotojų nuolatinė kontrolė ir priežiūra sumažins avarinės situacijos susidarymo galimybę. Laikantis visų saugumo reikalavimų ekstremalių įvykių tikimybė minimali. Įrengta dujotiekio skirstymo sistema bus AB „Energijos skirstymo operatorius“ nuosavybė. Bendrovė investuoja į naują pažangią įrangą, montuoja nuotolinio duomenų susirinkimo įrangą, kad galėtų dar greičiau reaguoti į dujų sutrikimus, analizuoti priežastis ir vykstančius procesus. Tinkamam ekstremalių įvykių ir situacijų prevencijai užtikrinti yra patvirtintas Ekstremalių situacijų valdymo planas.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

PŪV teritorija nepatenka į „Natura 2000“ tinklo teritoriją. Artimiausios „Natura 2000“ teritorijos nuo PŪV vietos yra Papiro ežeras, kuris nutolęs apie 5 km. Įvertinus atstumus nuo PŪV teritorijos iki artimiausių „Natura 2000“ teritorijų PŪV poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymas – netikslingas.

6. Pastabos ir pasiūlymai

6.1. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas, vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“, apie atrankos išvadą turi informuoti visuomenę ir raštu informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą apie atliktą visuomenės supažindinimą.

6.2. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje Poveikio aplinkai vertinimo atrankos išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

6.3. Veiklos vykdytojas visais atvejais privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, keičiantis teisiniam reglamentavimui atitinkamai keisti veiklos rodiklius.

6.4. Miško žemė, kuri reikalinga dujotiekio tiesimui turi būti paverčiama kitomis naudmenomis (inžinerinei infrastruktūrai) vadovaujantis LR miškų įstatymo reikalavimais.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą

7.1. Į PŪV teritoriją saugomi gamtinio paveldo, kultūrinio kraštovaizdžio objektai bei saugotinos kultūros paveldo vertybės, paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrančių apsaugos juostos nepatenka. Įvertinus PŪV vietą ir atstumus iki saugomų teritorijų PŪV poveikis artimiausioms gamtinėms paveldo vertybėms, kultūrinio kraštovaizdžio vietovėms, kultūros paveldo vertybėms, saugomoms teritorijoms bei „Natura 2000“ teritorijoms nenumatomas.

7.2. Aplinkos tarša atliekomis nenumatoma. Statybos metu susidariusias atliekas numatoma rūšiuoti ir perduoti atliekas tvarkančioms įmonėms.

7.3. Dujotiekio eksploatacijos metu PŪV stacionarių taršos šaltinių nenumatoma.

7.4. Skirstomojo dujotiekio statybos metu nukastas viršutinis dirvožemio derlingas sluoksnis, šaknys, augmenija vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. rugpjūčio 14 d. nutarimu Nr. 1116 „Dėl pažeistos žemės rekultivavimo ir derlingojo dirvožemio sluoksnio išsaugojimo“ reikalavimais bus sandėliuojamas iš anksto numatytose vietose ir pasibaigus statybos darbams panaudojamas teritorijos sutvarkymui.

7.5. Prieš pradėdant skirstomojo dujotiekio statybos darbus, visi išsaugojami medžiai, patenkantys į dujotiekio vamzdinių apsaugos zoną, bus aptverti tvoromis.

7.6. PŪV metu vandens išteklių nebus naudojami, tarša nuotekomis nenumatoma.

7.7. Dujotiekio tiesimo metu galimas tik nepastovus ir trumpalaikis triukšmo ir vibracijos padidėjimas dėl naudojamos statybos technikos, autotransporto ir vykdomų žemės darbų, tačiau jis neviršys higienos normose HN33:2011 nustatytų ribinių verčių, taikomų gyvenamajai aplinkai. Statybos darbus numatoma vykdyti tik darbo dienomis ir tik darbo valandomis. Dujotiekio eksploatacijos metu PŪV triukšmo bei vibracijos nenumatoma.

7.8. Ekstremalių įvykių ir situacijų prevencijai užtikrinti yra patvirtintas Ekstremalių situacijų valdymo planas. Bendrovė investuoja į naują pažangią įrangą, montuoja nuotolinio duomenų susirinkimo įrangą, kad galėtų dar greičiau reaguoti į dujų sutrikimus, analizuoti priežastis ir vykstančius procesus.

8. Priimta atrankos išvada

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus, vadovaujantis iki 2017-11-01 galiojusia Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 7 dalimi, priimama atrankos išvada planuojamai ūkinei veiklai – AB „Energijos skirstymo operatorius“ Dujų skirstymo sistemos saugumo ir patikimumo didinimo, pastatant skirstomąjį vidutinio slėgio dujotiekį, sujungiant Pagirių k. Vilniaus r. sav. ir Valčiūnų k. Vilniaus r. sav. esančias gamtinių dujų sistemas, įrengiant išmaniuosius elementus, poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo galioja 3 metus nuo atrankos išvados viešo paskelbimo dienos. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo rengėjas turi raštu informuoti atsakingą instituciją apie pranešimo paskelbimą visuomenei. Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ nurodytose visuomenės informavimo priemonėse.

Šis sprendimas gali būti persvarstomas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius) per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktorius įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo
departamento direktorė

Justina Černienė